

Signende. Jeg tror ikke, at det vilde have været heldigt overfor de Folkethingsvalg, der i Sommerens Løb ere forestaaende, om de politiske Partier skarpt, for ikke at sige bittert skulde komme til at bekæmpe hinanden og derved hyderligere uddybe den allerede stedfindende Kløft. Naar imidlertid forskjellige, endog af vore toneangivende Blade allerede begynde at tale om, at denne Eftergivenesshed, om jeg maa kalde det saa, fra dette Things Side kun er af kortere Varighed — thi hvis den ikke blev paastjønnet, hvis ikke den Overveielse og den Bestindighed, som den ærede Ordfører lod til at forudsætte, kom til Stede, skulde der optages en Kamp maasse allerede det følgende Aar — saa vil jeg dertil sige, at skulde dette blive Tilfældet, hvad jeg naturligtvis ikke veed og heller ikke vil haabe, maa man jo tage den Tid, som den falder. Men jeg tror idetmindste ikke, at der vil være Udset til, selv om der endog paabegyndtes en ny Kamp enten paa Finansloven eller paa andre Omraader, at faae den Stemning i Befolkningen til at lægge sig, som allerede i Løbet af flere Aar er vakt stærkere og stærkere. For det Tilfælde, at en saadan Kamp atter skulde begynde, hvis, som sagt, disse toneangivende Blade skulde faae Ret i deres Profetier, vil jeg næsten betragte det som uheldigt, hvad der passerede i Lørdags, nemlig at Thinget affaar sig Veilighed til at give en Frist under en eventuel Kamp ved nu at forlæste den midlertidige Finanslov, eller rettere sagt, ved at en Del Medlemmer i hvert Fald antydede, at midlertidige Finanslove ikke senere skulde anvendes; thi jeg kan dog i Grunden ikke tro, at naar en Kamp for Alvor skulde udbryde og føres, som vi hidtil tilbels have været Vidne til, at saa den ærede Landstingsmand for Iste Kredts (Matzen) skulde mene, at vi skulde staa, hvad jeg næsten kan kalde det, splitternøgne overfor det tomme Rum. Det vilde forekomme mig uheldigt, om Sligt skulde blive Tilfældet, idet vi da let kom ind paa Tilstande, hvorom Ingen kan beregne, hvor de vilde føre hen. Den meget ærede Conseilspræsident fremsatte en Udtalelse, ligeledes i forrige Møde, den nemlig, at de lange Rigsdags-samlinger maatte betragtes som en væsentlig Grund til, at de bedste Kræfter i Befolkningen holdtes tilbage fra at deltage i Rigsdagsgjæringen, idet mange slige Folk van-

kelig kunne affe saa megen Tid paa at ligge herinde, som der nu fordres. Deri kan ganske vist den ærede Conseilspræsident have fuldkommen Ret. Det er jo sandshuligt, at den høitærede Conseilspræsident nærmest tænkte paa de bedre Kræfter i de høiere Samfundstillinger; jeg vil dog sige, at jeg ogsaa tror, at de Folk, som jeg vil kalde de bedre Kræfter i de maasse noget lavere stillede Klasser, ligesaa meget holdes tilbage som de høiere stillede, men jeg tror ikke, at Grunden til, at slige Kræfter holdes tilbage fra at deltage i Lovgivningsarbejdet, saa meget eller i ethvert Fald alene er Langvarigheden af Rigsdags-samlingerne, skjøndt denne kan have sin store Del deri, men jeg tror, at det fuldt saa meget er begrundet i den splidagtige, uheldige og ubehagelige Tilstand, vi nu have levet under i flere Aar. Det er min Betragtning, og jeg tror ikke, at den er saa meget feil, at netop under Tilstande som de nuværende ville maasse lettest saadanne Folk komme frem, som jeg nærmest vil betegne som „mere synes end være“. De mere alvorligt anlagte Folk, de Folk, som tænke dybere over Forholdene, ere som oftest de, der ere mindst fremtrædende, de holde sig lettere tilbage, hvorimod de, der ere raske til at fatte en Ting og raske til at udtale den, tiltrække sig Opmærksomhed, og de blive de mest brugbare Mænd under den Slags forviklede Forhold, som vi nu leve under. Jeg kan næsten kalde den Strid, som er optaaet, og som desværre lader til at skulle fortsættes, et Slags politisk Principrytteri, og det skal ikke ansøre de bedste og brugbareste Kræfter til at trakte efter at komme ind i en Stilling, som Mange næsten betragte som haabløs, for ikke at sige som endende med Strid og Klammeri. Der er for flere Aar siden af en allerede af dødt Politiker udtalt, at den nuværende Forsætning er bygget paa gjensidig Overenskomst. Jeg tror, at denne Betragtning er rigtig, men for at Overenskomst om saa mange vigtige Spørgsmaal skal komme tilstede, er det min aldeles bestemte Overbevisning, at det, der først og fremmest maa fordres, er gjensidig Tillid mellem begge Rigsdagens Afdelinger og den høitærede Regjering. Mangler denne Tillid, være sig nu af den ene eller anden Grund, vil en Overenskomst blive vanskeliggjort i en meget stor Grad. Jeg fornaar derfor ikke